

กระทู้ถามที่ ๒๔๘ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ทหารรัฐบาลพม่าจับกุมคนไทย ๓ คน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

ตามที่คนไทยจำนวน ๓ คน คือ ๑. นายจรัล ดิษฐาอภิชัย อาจารย์จากมหาวิทยาลัยรังสิต และ
ที่ปรึกษามัคมาคมสิทธิเสรีภาพของประชาชน (สสส.) ๒. นางสาวชนากาญจน์ พันธุ์เดิมนงค์ นักศึกษา
จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ ๓. นายสวาท อุปฮาด ตัวแทนสมัชชชาคนจน ถูกทางการรัฐบาลพม่า
จับกุมพร้อมกับชาวอินโดนีเซีย ๓ คน ชาวมาเลเซีย ๓ คน ชาวฟิลิปปินส์ ๒ คน ชาวออสเตรเลีย
๑ คน และชาวอเมริกัน ๖ คน ที่เข้าไปสังเกตการณ์รำลึก ๑๐ ปี ของเหตุการณ์ ๘ สิงหาคม ๒๕๓๑
ซึ่งเป็นเหตุการณ์เรียกร้องประชาธิปไตยของประชาชนพม่า ซึ่งตามข่าวบุคคลทั้ง ๓ เพียงแต่นำการ์ด
ใบเล็กๆ ส่งข่าวสารแสดงความห่วงใยมีข้อความว่า “เราเป็นเพื่อนมวลมิตรจากทั่วโลกที่ไม่ลืมพวกท่าน
เราสนับสนุนเจตนารมณ์เพื่อประชาธิปไตยและสิทธิมนุษยชน ๘๘๘๘ อย่าลืมอย่าทอดทิ้ง” นั้น

ต่อกรณีที่คนไทย ๓ คน ถูกทางการรัฐบาลพม่าจับกุมนั้น ทำให้เกิดความวิตกกังวลในหมู่
ญาติมิตรของผู้ถูกจับกุมและประชาชนชาวไทยทั้งประเทศเป็นอย่างมาก เพราะวิตกว่าผู้ถูกจับกุมจะไม่
ได้รับความปลอดภัยและปฏิบัติเยี่ยงสามัญชนธรรมดาจากทางรัฐบาลพม่า นอกจากนี้แล้ว ๕ องค์กร
ประชาชนก็ได้ออกมาเคลื่อนไหวโดยได้เข้ายื่นหนังสือถึงประธานสภาเพื่อสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ
ที่สถานเอกอัครราชทูตพม่าประจำประเทศไทยด้วย เพื่อให้ทางการประเทศพม่าปล่อยตัวคนไทยทั้ง ๓ คน
จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายการต่างประเทศในเรื่องดังกล่าวกับประเทศพม่าไปอย่างไรแล้ว
ขอทราบรายละเอียด
๒. คนไทยทั้ง ๓ คนที่ถูกทางพม่าจับกุมไว้ นั้น รัฐบาลมีนโยบายจะให้ทางการประเทศพม่า
ปล่อยตัวคนไทยที่ถูกจับกุมโดยไม่มีเงื่อนไขอย่างไร ขอทราบรายละเอียด
๓. ในเบื้องต้นรัฐบาลได้ประสานกับรัฐบาลพม่าเป็นกรณีพิเศษเพื่อให้ดูแลคนไทยทั้ง ๓ คน
ที่ถูกจับกุมและได้แจ้งมาตรการที่รัฐบาลจะให้การช่วยเหลือผู้ถูกจับกุมให้กับญาติทราบเพื่อบรรเทาความ
วิตกกังวลไปอย่างไรหรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง
เปรมศักดิ์ เพียยุระ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๕๘ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง ทางการรัฐบาลพม่าจับกุมคนไทย ๓ คน

ข้าพเจ้า นายสุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มิเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑

ก่อนที่จะชี้แจงการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ในการช่วยเหลือคนไทยทั้ง ๓ คน
ที่ถูกทางการพม่าจับกุมระหว่าง ๕ - ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ นั้น ขอแจ้งแนวทางการดำเนินการของ
กระทรวงการต่างประเทศ ในการให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ถูกจับกุมในต่างประเทศ ดังนี้

๑. รัฐบาลไทยให้สิทธิเสรีภาพแก่คนไทยที่จะเดินทางไปประกอบธุรกิจ หรือทำกิจกรรมส่วนตัว
ในประเทศใดก็ได้ในโลก แต่รัฐบาลไทยไม่มีนโยบายส่งเสริมให้คนไทยไปดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่ผิด
กฎหมายของประเทศนั้นๆ ในกรณีที่คนไทยเข้าไปประกอบกิจกรรมผิดกฎหมายท้องถิ่นของประเทศใด
ประเทศหนึ่ง และถูกจับกุม รัฐบาลไทยจะให้ความพยายามทุกวิถีทาง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามขั้นตอน
ของกฎหมายที่ถูกต้องและสอดคล้องกับหลักมนุษยธรรม

๒. แนวทางการให้ความช่วยเหลือคนไทย กรณีที่ถูกจับกุมในต่างประเทศของกระทรวงการ
ต่างประเทศมี ดังนี้

๒.๑ เมื่อได้รับทราบข่าวเรื่องคนไทยถูกจับกุมในต่างแดนเนื่องจากกระทำผิด สถาน
เอกอัครราชทูต ฯ จะเร่งรัดการดำเนินคดี ตลอดจนให้ความช่วยเหลือ ดูแลสภาพความเป็นอยู่ของคนไทย

๒.๒ แจ้งญาติให้รับทราบ ตามคำร้องขอของผู้ถูกจับกุม

๒.๓ สถานเอกอัครราชทูตติดตามการดำเนินการตามกฎหมายของประเทศที่จับกุม

๒.๔ อำนวยความสะดวกในการเดินทางกลับประเทศเมื่อคดีสิ้นสุดและพ้นผิด โดยในการ
ดำเนินการจะประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทยตามความจำเป็นและเหมาะสม

ขอชี้แจงการดำเนินการของกระทรวงการต่างประเทศ ในการให้ความช่วยเหลือบุคคลสัญชาติไทย
๓ คน ที่ถูกจับกุมในพม่า ดังนี้

๑. กระทรวงการต่างประเทศได้สั่งการให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ประสานและ
ติดตามความคืบหน้ากับทางการพม่าเพื่อดูแลทุกข์สุขของคนไทยที่ถูกควบคุมตัวไว้อย่างใกล้ชิด และ

ได้รับคำยืนยันจาก อู กิน หม่อง วิน รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่าว่าจะช่วยดูแลสถานการณ์ให้ ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ฯ ได้รับอนุญาตให้เข้าเยี่ยมคนไทยทั้งสามคนได้เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๔๑ เวลา ๑๗.๐๐ น. (เวลาท้องถิ่น)

๒. ในระหว่างการเข้าไปเยี่ยมบุคคลทั้งสาม เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ได้รับทราบจากคนไทยทั้งสามคนว่า พวกตนได้รับเชิญไปร่วมฉลองวันครบรอบ ๑๐ ปี ของวันที่ ๘ สิงหาคม ค.ศ. ๑๙๘๘ แต่มาทราบก่อนวันเดินทางเพียงวันเดียวว่า จะต้องแจกใบปลิวในงานดังกล่าวด้วย อย่างไรก็ตาม เห็นว่า ข้อความในใบปลิวไม่รุนแรงอะไร จึงไม่น่าจะมีปัญหาอะไร นอกจากนั้น ก็คิดว่า อาจไม่ถูกจับก็ได้ เพราะเลือกสถานที่แจกใบปลิวที่ห่างไกล แต่เชื่อว่าหากถูกจับก็คงถูกส่งตัวกลับเท่านั้น ส่วนชาวต่างชาติอื่นๆ ไม่รู้จักกันมาก่อน เพิ่งมาพบกันที่ท่าอากาศยานกรุงย่างกุ้ง และต่างคนก็ต่างดำเนินการอย่างไรก็ดี ทางกรมพม่าก็ได้ให้การดูแลบุคคลทั้งสามเป็นอย่างดี ทุกคนปลอดภัยและมีสุขภาพจิตดี ทั้งนี้สถานเอกอัครราชทูต ฯ ยังได้ประสานกับทางการพม่าและญาติผู้ถูกควบคุมตัวทั้งสามคน เพื่ออำนวยความสะดวกในการจัดหาของใช้ส่วนตัวสำหรับบุคคลทั้งสาม โดยเฉพาะยาสำหรับรักษาโรคประจำตัว เนื่องจากทราบว่า ผู้ถูกจับกุมคนหนึ่งคือ นางสาวชนากานต์ พันธุ์เดิมวงศ์ มีโรคประจำตัว (ไทรอยด์) ด้วย

๓. เมื่อวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๑ กระผมได้โทรศัพท์ถึง อู ออง จ่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศพม่า เพื่อขอให้ทางการพม่าเร่งกระบวนการสืบสวนและพิจารณาคดีโดยเร็ว นอกจากนี้ ยังได้ประสานไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียนอื่นๆ ให้ดำเนินการในลักษณะเดียวกันต่อพม่าด้วย

๔. เมื่อวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ เมื่อเวลา ๑๐.๐๐ น. ทางกรมพม่าได้นำตัวบุคคลทั้งหมดขึ้นศาลในเขตอินแสงของกรุงย่างกุ้ง เพื่อพิจารณาคดี ซึ่งสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ได้ส่งเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูต ฯ ไปร่วมฟังการพิจารณาของศาลด้วย ศาลได้ใช้เวลาในการสืบพยานและพิจารณาคดีเป็นเวลากว่า ๘ ชั่วโมง และได้ตัดสินจำคุกผู้ถูกจับกุมชาวต่างชาติทั้ง ๑๘ คน เป็นเวลา ๕ ปี อย่างไรก็ตาม ศาลได้อนุญาตให้ผู้ถูกจับกุมชาวต่างชาติทั้ง ๑๘ คน ยื่นอุทธรณ์ได้ ในการนี้ผู้ถูกจับกุมชาวมาเลเซียในฐานะตัวแทนของผู้ถูกจับกุมทั้ง ๑๘ คน ได้ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลพม่า โดยให้เหตุผล ๓ ประการคือ ไม่เคยเข้าไปในพม่ามาก่อน ไม่รู้กฎหมายพม่า ไม่มีเจตนาร้ายต่อพม่า การทำผิดครั้งนี้ถือเป็นความผิดครั้งแรก ด้วยเหตุผลดังกล่าว ศาลได้รับคำอุทธรณ์ ซึ่งต่อมาทางการพม่าได้นำคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพม่ามาแจ้งให้ทราบว่า ด้วยเห็นแก่ความสัมพันธ์อันดีกับประเทศของคนต่างชาติทั้ง ๑๘ คน จึงพิจารณาอภัยโทษให้ผู้ถูกจับกุมทั้ง ๑๘ คน โดยมีเงื่อนไข ๓ ข้อ คือ

- (๑) จะไม่เข้าไปทำผิดกฎหมายพม่าอีก
- (๒) จะไม่เข้าก่อความไม่สงบในพม่าอีก
- (๓) หากเข้าไปกระทำความผิดกฎหมายในพม่าอีก และถูกตัดสินดำเนินคดี ก็จะได้รับโทษโดยเพิ่มโทษเก่า ๕ ปีนี้เข้าไปด้วย

๕. เมื่อวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๗.๕๐ น. (เวลาท้องถิ่น) ทางการบินได้ส่งผู้ถูกจับกุมทั้ง ๑๘ คน เดินทางออกจากกรุงย่างกุ้ง สหภาพพม่า โดยสายการบิน Myanmar Airways เที่ยวบินที่ UB 225 ถึงกรุงเทพฯ ในวันเดียวกัน เวลาประมาณ ๐๕.๑๐ น. ผู้ถูกจับกุมทุกคนเดินทางถึงกรุงเทพฯ โดยสวัสดิภาพ

คำตอบข้อ ๒

ขอเรียนว่า กระทรวงการต่างประเทศมีได้ตั้งนอสนใจต่อกรณีการจับกุมคนไทยของทางการพม่า แต่โดยที่ฝ่ายพม่าเห็นว่า การดำเนินการของคนไทยทั้งสาม เป็นการละเมิดกฎหมายภายในของพม่า กระทรวงการต่างประเทศจึงต้องดำเนินการอย่างรอบคอบและรัดกุมในการประสานกับฝ่ายพม่า เพื่อให้สามารถเข้าไปช่วยเหลือคนไทยที่ถูกจับกุมได้ ด้วยการดูแลความเป็นอยู่ รวมทั้งติดตามและเร่งรัดกระบวนการดำเนินการทางกฎหมายของฝ่ายพม่าต่อผู้ที่ถูกจับกุม ทั้งนี้ โดยมีความมุ่งหวังเพื่อให้ได้รับการปฏิบัติอย่างยุติธรรม และได้รับการปล่อยตัวโดยเร็วที่สุด ดังรายละเอียดของการดำเนินการปรากฏตามข้อ ๑

คำตอบข้อ ๓

ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว กระทรวงการต่างประเทศได้ประสานกับรัฐบาลพม่าอย่างใกล้ชิดมาโดยตลอด นับตั้งแต่มีการจับกุมคนไทยทั้ง ๓ คน โดยได้สั่งการให้เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ประสานงานกับทางการพม่า และเมื่อ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๑ เอกอัครราชทูตฯ ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร และเจ้าหน้าที่สถานเอกอัครราชทูตฯ ได้เข้าเยี่ยมคนไทยทั้ง ๓ คน ที่สำนักงานใหญ่ของกรมตำรวจพม่า กรุงย่างกุ้ง ด้วยแล้ว ซึ่งคนไทยทั้ง ๓ คน อยู่ในสภาพมีขวัญและกำลังใจที่ดี และแจ้งว่าได้รับการปฏิบัติด้วยดีจากฝ่ายพม่า

ขอแจ้งการดำเนินการให้การช่วยเหลือผู้ถูกจับกุม เพื่อบรรเทาความวิตกกังวลของญาติ ดังต่อไปนี้

๑. คนไทยทั้งสามได้ขอให้กระทรวงการต่างประเทศแจ้งข่าวแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑.๑ นายจรัส ดิษฐากิษย์ ขอให้ติดต่อ นางชุมพร จันทมาส และให้แจ้งว่า ให้ช่วยดูแลนายกฐิตาฯ บุตรชาย และฝากดูแลรถยนต์

๑.๒ นางสาวชนากานต์ พันธุ์เดิมวงศ์ ขอให้ติดต่อ นายชัยชัชวาล แซ่โก้ว เลขาธิการองค์การนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ให้ช่วยขอผ่อนผันวิชาเรียน และให้ช่วยส่งข่าวถึง นางกุสุมา ฯ มารดา

๑.๓ นายสวาท อุปฮาด ไม่ต้องการส่งข่าวถึงผู้ใดเป็นพิเศษ

๒. เอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปรับยาและจดหมายที่ นางกุสุมา พันธุ์เดิมวงศ์ มารดา นางสาวชนากานต์ ฯ ได้ฝากไปกับเอกอัครราชทูตเบลเยียมประจำประเทศไทย ซึ่งเดินทางไปกรุงย่างกุ้งเมื่อ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้จัดส่งยาและจดหมาย พร้อมทั้งคำแถลงกลุ่มนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้แก่เจ้าหน้าที่ของสถานเอกอัครราชทูต ฯ ที่เข้ารับฟังการพิจารณาคดีเมื่อ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพื่อมอบต่อให้ นางสาวชนากานต์ ฯ

๓. เมื่อ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๑ สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส ได้รับการติดต่อจาก นางวรัญญาพร สุขพัฒน์ชี บุคคลสัญชาติไทย ซึ่งพำนักอยู่ที่ฝรั่งเศส แจ้งว่าตนเป็นอดีตภรรยาของ นายจรัล ดิษฐาอภิชัย หนึ่งในสามของคนไทยที่ถูกจับกุมอยู่ที่พม่า นางวรัญญาพร ฯ ได้ขอให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงปารีส แจ้งข้อความให้ นายจรัล ฯ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศได้แจ้งให้สถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ดำเนินการต่อไปแล้ว

๔. สำหรับแพทย์ที่ทางสถานเอกอัครราชทูต ณ กรุงย่างกุ้ง ได้ขอให้ทางการแพทย์มาจัดให้เข้าไปดูอาการของ นางสาวชนากานต์ พันธุ์เดิมวงศ์ ซึ่งแจ้งว่าเป็นไทรอยด์ และ นายสวาท อุปฮาด ซึ่งมีอาการปวดหลังเป็นโรคประจำตัว นั้น ทางกรมฯ ได้จัดหาแพทย์ไปพบบุคคลทั้งสองแล้ว เมื่อเช้าวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๑ และได้รายงานว่าสุขภาพทั่วไปอยู่ในเกณฑ์ที่ดี